

ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫҚ МЕНШІК ҚҰҚЫҒЫ, 1-БӨЛІМ

Патент қабілеттілік

Кітап: Интеллектуалдық меншік құқығы, 1-бөлім

Дәріс: Патент қабілеттілік

Дәріс авторы: Айгерім Құсайынқызы

Алдыңғы екі тарауда біз патенттердің табиғатын және патенттерді беру процестерін қарастырдық. Осы және келесі үш тарауда біз өнертабыс патенттелуге қабілетті болатын өлшемдерді қарастырамыз. Бұл өнертабыс:

- патенттелуге тиісті объекіден тұрады (осы тарау);
- жаңа болу (18-тарау);
- өнертапқыштық деңгейді қамту (19 тарау); және
- патент қабілеттілігінің ішкі талаптарын сақтау (20-тарау).

Патент қабілеттілігі – техникалық шешім белгісінің жиынтығы, оның болмауынан мемлекеттегі қолданыстағы заңнама негізінде өнертабыс болып мойындалмайды. Егер ол жаңа болса, өнертабыстық деңгейі мен өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса өнертабысқа құқықтық қорғаынс беріледі. Егер техника деңгейінен танымал болмаса өнертабыс жаңа болып танылады. Егер өнертабыс маман үшін айқын түрде техника деңгейінен болмаса өнертапқыштық деңгейі бар.

Егер өтінім осы критерийлердің кез-келгеніне сәйкес келмесе, патент берілмейді. Егер патент әлдеқашан берілген болса, орындалмауы патенттің қайтарып алынғанын білдіруі мүмкін. Осы жалпы ойларды ескере отырып, біз қазір патенттелуге қабілетті тақырыпты қарастырамыз.

Патенттелуге тиісті объектілердің түрлерін анықтауға арналған тәсілдер көбінесе дау-дамайды және белгісіздікті тудырады. Себебі, патенттік заң көбінесе түсініксіз технологияларды қамтиды. Сондай-ақ, өнертабыстың белгілі бір түріне меншік құқығын беру-бермеу туралы шешім қабылдау міндеті құқықтық, мәдени, саяси және әлеуметтік сұрақтардың күрделі жиынтығын тудырады.

1977 жылғы Патент туралы Заңымен және 2000 жылғы Еуропалық патент конвенциясымен (EPC 2000) ықтимал патенттелуге болатын объектілер бес жолмен реттеледі.

1. Патенттелу үшін өнертабыс «өнеркәсіптік қолдану» қабілетіне ие болуы керек. Бұл бес талаптың ішіндегі ең маңыздысы болса да, ол табиғи түрде пайда болатын заттар бар өнертабысқа қатысты маңызды болды.
2. Патенттелуге болатын объектіге екінші шектеу патенттердің медициналық және ветеринариялық емдеу әдістерімен қамтылмауымен туындайды.
3. Патенттермен қорғалатын тақырыпқа үшінші шектеу 1 (2) бөлімде және 52 баптың (2) (3) -тармақтарында көрсетілген. Негізінде олар өнертабыс ретінде қарастырылмайтын заттардың толық емес тізімін ұсынады. Егер өтінімнің мәні осы ережелердің шеңберіне кіретін болса, онда ол патенттелмейді.
4. Патенттік қорғаудан алынып тасталған тақырыпқа төртінші шектеу, микробиологиялық процесс болып табылмайтын, жануарлар мен өсімдіктерді өсіруге арналған кез-келген жануарларға немесе өсімдіктерге немесе кез келген мәні бойынша биологиялық процентке патент берілмейтіндігін білдіреді. немесе осындай процестің өнімі.
5. Патент заңымен қорғалатын тақырыпты шектейтін бесінші фактор - мемлекеттік саясатқа қайшы келетін аморалды өнертабыстарға немесе өнертабыстарға патенттердің берілмеуі. Бұрын сирек қолданылған болса да, бұл алып тастау жаңа белгіге ие болды. биотехнологияның дамуы тұрғысынан маңыздылығы.

Өнертабыстың патенттелуі үшін ол «өнеркәсіптік қолдану» мүмкіндігіне ие болуы керек. Бұл патенттік қорғау тек абстрактілі немесе зияткерлік туындылар үшін қол жетімді болмауы керек деген пікірді білдіреді. Өнеркәсіптік қолдануға болатындығын көрсету қажеттілігі нақты және техникалық сипаттағы патенттелетін өнертабыстың бейнесін де көрсетеді.

Оны өнеркәсіптің кез-келген түріне қолдануға немесе жасауға болатын болса, өнеркәсіптік қолдануға қабілетті. «Өнеркәсіп» кең мағынада, пайдаға да, шығынға да байланысты емес. Сонымен, өнертабысты жасау немесе өнеркәсіпте қолдану туралы талап бірнеше проблемаларды тудырады. Қарама-қайшылықты шешімде жеке және жеке қызмет өнеркәсіптік сипатқа ие емес және патенттелмейді деген шешім қабылданды.

Өнеркәсіп қолдануға болатын өнертабыс үшін кез-келген салада қолданылатын немесе жасалынғаннан басқа, оның «пайдалы мақсаты» бар екенін көрсету қажет.

Патенттік қабілеттіліктен шығарылатын объектілердің екінші санаты медициналық және ветеринариялық емдеу әдістеріне арналған өнертабыстар болып табылады. Мұндай өнертабыстар медициналық немесе

Кітап: Интеллектуалдық меншік құқығы, 1-бөлім

Дәріс: Патент қабілеттілік

Дәріс авторы: Айгерім Құсайынқызы

ветеринариялық емдеуді жүзеге асыратын адамдардың патенттерге кедергі жасамауын қамтамасыз ету үшін шығарылады. Апелляциялық кеңестің кеңейтілген отырысы ретінде (ЭБА) бұл әлеуметтік-этикалық және денсаулық сақтау мақсатына қол жеткізуге көмектеседі, деп хабарлайды «Редакторлар мен ветеринариялық дәрігерлер тергеу әдістерінің көмегімен ауруды диагностикалау үшін қолайлы деп санайтын әрекеттерді қабылдауға».

«Хирургия» ауруды, кездейсоқ жарақаттануды немесе тірі денеге әсер ету арқылы дене кемістігін емдеуге қатысты медицинаның бір саласы ретінде анықталды. Оған «консервативті (инвазивті емес) процедуралар кіреді» делінген.

Бұл ережелер екі бөлікке бөлінеді. Біріншіден, олар «жануарлардың сорттарына», «өсімдіктердің сорттарына» және «негізінен биологиялық процестерге» патенттер берілмеуі керек деп мәлімдейді.

Патенттік заңның бұрыннан келе жатқан қағидасы - аморальды өнертабыстарға патенттер берілмеуі керек. Соңғы уақытқа дейін бұл қағида сирек қолданылған. Алайда, биотехнология саласындағы дамудың және осы зерттеулердің өнімдерін патенттеуге байланысты талпыныстардың нәтижесінде соңғы жылдары этикалық ұғымдар патенттік құқықта маңызды рөлге ие болды.

Қорытындылай келе, биотехнология жөніндегі директива, егер оларды коммерциялық пайдалану көпшілікке немесе моральға қайшы келетін болса, өнертабыстар патенттелмейтін болады деп қарастырады.

ЕПК 53 (а) -бабында коммерциялық пайдалану «қоғамдық тәртіпке» немесе моральға қайшы келетін өнертабысқа қатысты еуропалық патенттер берілмейді.

Осыны ескере отырып, біз қарастыруымыз керек маңызды сұрақ: «табиғи» және, демек, патенттелмейтін нәрсе мен «жасанды» және, демек, патенттелуге болатын нәрсе арасындағы айырмашылық неде? Нақтырақ айтсақ, ашылу актісі мен өнертабыс актісі көп уақытты, күшті, шеберлікті және еңбекті қажет ететіндігін ескере отырып, біз жасанды ретінде сипатталатын іс-әрекет үшін қандай күш-жігер қажет екенін сұраймыз. өнертабыс патенттелмейтін табиғи табудан өзгеше? Осы сұрақтарға жауап беру барысында, ашылу мен өнертабыс арасындағы шекара, бір қарағанда, олар көрінгеннен гөрі бұлыңғыр әрі проблемалы екені айқын болады. Мүмкін, биотикалық өнертабыстардың патенттелетін дәрежесі туралы ойланудың ең жақсы әдісі - берілуі мүмкін патенттердің әртүрлі түрлерін қарау.

Өнертабысқа патентпен қорғалатын өнертабыс түрлерін анықтауда маңызды рөл ойнайтын 1 (2) бөлімде / 52 (2) -тармағында шығарылған категориялардың біріне жататындығына байланысты патенттік қорғаудан бас тартылды ма деген сұрақ маңызды. Патенттік позицияны жақында кеңейтілген апелляциялық кеңес жойылған тақырыпты тым кең түсінбеу керек деп атап өтті. Егер жаңа, өнертабыстық деңгейге жеткен әрі өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса, өнертабысқа құқықтық қорғау беріледі. Егер ол техника деңгейі туралы мәліметтерде белгісіз болса, өнертабыс жаңа болып табылады. Егер маман үшін ол техника деңгейі туралы мәліметтерден айқын кездеспейтін болса, өнертабыс өнертабыстық деңгейде болады.

Техника деңгейі туралы мәліметтер өнертабыс басымдық алған күнге дейін дүние жүзінде жалпы жұртқа мәлім болған кез келген мәліметтерді қамтиды.

Қазақстан Республикасының Патент заңының 6-бабының 2-тармағына сәйкес өнімге (құрылғыға, затқа, микроорганизмнің штаммына, өсімдіктер немесе хайуанаттар клеткаларының көбеюіне), әдіске (материалдық объектімен іс-әрекетті материалдық құралдардың көмегімен жүзеге асыру процесіне), сондай-ақ белгілі өнімді немесе әдісті жаңа мақсатта немесе жаңа өнімді белгілі бір мақсатта қолдануға жататын кез келген саладағы техникалық шешімдер өнертабыс ретінде қорғалады. Егер жаңа, өнертабыстық деңгейге жеткен әрі өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса, өнертабысқа құқықтық қорғау беріледі.

Қазақстан Республикасының Патент заңының 6-бабының 3-тармағына сәйкес мыналар: жаңалықтар, ғылыми теориялар және математикалық әдістер; шаруашылықты ұйымдастыру және басқару әдістері; шартты белгілер, кестелер, ережелер; ақыл-ой операцияларын орындау, ойындарды жүргізу ережелері мен әдістері; есептегіш машиналарға арналған бағдарламалар мен алгоритмдердің өзі; ғимараттар, үйлер, аумақтар жоспарларының жобалары мен тәсілдері; бұйымдардың тек сыртқы түріне қатысты ұсыныстар; қоғамдық тәртіпке, ізгілік пен мораль қағидаттарына қайшы келетін ұсыныстар өнертабыстар деп танылмайтындығына назар аудару қажет. Өнертабысқа құқық Қазақстан Республикасы Патент заңына сәйкес жүргізілген сараптама нәтижелері бойынша берілетін патентпен қорғалады. Өнертабысқа патент өтінімге ресми сараптама және мәні бойынша сараптама жүргізілгеннен кейін беріледі. Өнертабысқа патенттерді беру туралы өтінімдердің сараптамасын сараптама жасау ұйымы болып табылатын Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Ұлттық зияткерлік меншік институты» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорын жүргізеді. Патент өнеркәсіптік меншік объектісіне басымдықты, авторлықты және айрықша құқықты куәландырады. Өнертабысқа патент өтінім берілген

Кітап: Интеллектуалдық меншік құқығы, 1-бөлім

Дәріс: Патент қабілеттілік

Дәріс авторы: Айгерім Құсайынқызы

күннен бастап жиырма жыл бойы қолданылады. Көрсетілген мерзім бес жыл шегеріле отырып, өнертабысқа патент беруге өтінім берілген күннен бастап өнертабысты қолдануға алғаш рұқсат алынған күнге дейінгі өткен уақытқа ұзартылады.